

Notitie meircirculaire gemeentefonds 2021

Onderwerp: meircirculaire gemeentefonds 2021

Op 31 mei is de meircirculaire 2021 gepubliceerd.

Samenvatting

In deze meircirculaire wordt een actueel beeld geschetst van de financiële kaders, gebaseerd op de voorjaarsbesluitvorming 2021 van het Rijk. De circulaire is in belangrijke mate een financieel-technisch document.

Het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van de gemeenten. De ontwikkeling ervan bepaalt daarom in belangrijke mate de financiële ruimte van gemeenten. In de meircirculaire zijn met name mutaties als gevolg van wijzigingen in de rijksuitgaven verwerkt. Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de najaarsnota.

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de totale rijksuitgaven. Volgens de normeringssystematiek (trap op trap af) hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van de algemene uitkering. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de normeringssystematiek, wordt het accres genoemd. Op pagina 9 van de meircirculaire staat dit in een heldere tabelvorm gepresenteerd. Voor de jaren 2022-2024 meldt de meircirculaire dat de accessen ten opzichte van de septembercirculaire 2020 neerwaarts worden bijgesteld met ca. € 125 miljoen per jaar.

In deze meircirculaire 2021 is de incidentele extra compensatie in 2021 voor de Jeugdzorg verwerkt. Van de extra compensatie ad € 613 miljoen loopt € 493 miljoen via het gemeentefonds. Voor Druten betekent dit in 2021 een extra bedrag van € 486.000.

Technische samenvatting (Bijstellingen 2021 en volgende jaren)

De doorrekening van de meicirculaire 2021 laat het volgende beeld zien:

	Bedragen in € x 1.000	2021	2022	2023	2024	2025
	Raming alg. uitkering bij PPN 2021 na doorrekening uitgangspunten	30.108	30.487	30.703	31.303	32.078
	PPN 2021 4 ^e comp. pakket	227				
	Saldo Herverdeeleffect minus suppletie-uitkering			-279	-557	-837
	PPN 2021 Extra middelen jeugd			240	240	240
A	Saldo Alg. uitk. na PPN 2021	30.335	30.487	30.664	30.986	31.481
B	Raming alg. uitkering obv meicirculaire 2021	31.180	30.836	30.942	31.193	31.724
C	Resultaat (= B -/- A) voor mutatie beheerproducten	+ / + 845	+ / + 349	+ / + 278	+ / + 207	+ / + 243
D	Mutatie beheerproducten	- / - 572,360	- / - 167,774	- / - 212,852	- / - 235,632	- / - 310,655
1	Armoedebestrijding kinderen	-3,936	-3,936	-3,936	-3,936	-3,936
2	Wet inburgering	nvt	-10,995	-5,568	-3,321	-0,818
3	Maatschappelijke begeleiding	-16,590				
4	Jeugd aan zet	-10,000				
5	Versterking gemeentelijke Anti discriminatie voorziening	-31,223	-7,613	-7,613	-7,613	-7,613
6	Aanpak problematiek Jeugd	-486,180				
7	Wet Open overheid	nvt	- 97,879	- 109,094	- 120,336	- 131,624
8	Aanpassing budgetten Wsw/participatie	-19,617	-24,490	-21,780	-18,665	-45,903
9	Rijksvaccinatieprogramma	- 4,814	- 4,814	- 4,814	- 4,814	- 4,814
10	Prenataal huisbezoek door JGZ	nvt	- 5,547	- 5,547	-5,547	-5,547
11	Prijscompensatie	nvt	-12,500	-54,500	-71,400	-110,400
E	Resultaat na mutatie beheerprodukten (=C-/-D)	+ / + 272,64	+ / + 181,226	+ / + 65,148	- / - 28,632	- / - 67,655

Technische samenvatting (Bijstellingen 2021 en volgende jaren)

Bovenstaand overzicht geeft een actualisatie van de beschikbare financiële ruimte na de meicirculaire 2021.

Voorgesteld wordt om in te stemmen met de aangegeven mutaties voor 2021 op de beheerproducten (D1 t/m D11) en het resterende voordelig saldo voor 2021 te verwerken via de begrotingswijziging van de perspectiefnota 2021. De mutaties voor 2022 en latere jaren verwerken we rechtstreeks in de concept-begroting 2022-2025.

Toelichting taakmutaties beheerprodukten

D1) Aanpassing decentralisatieuitkering armoedebestrijding kinderen

De verdeling van de middelen over de gemeenten is geactualiseerd op basis van de CBS gegevens over kinderen met een kans op armoede. Voor Druten stijgt de uitkering met ca. € 4.000 met ingang van 2022. We verwerken dit op grootboeknummer bijzondere bijstandverlening.

D2) Wet inburgering

De integratie-uitkering Inburgering wordt verhoogd ten behoeve van de begeleiding van de bredere groep asielmigranten binnen de ondertussen-groep (inburgeraars die nog inburgeringsplichtig zijn onder de Wet Inburgering 2013). Dit volgt uit bestuurlijke afspraken. Daarnaast wordt er gecompenseerd voor het uitstel van invoering van de Nwi. We labelen de toegekende vergoedingen op grootboeknummer begeleiding statushouders.

D3) Maatschappelijke begeleiding:

Gemeenten ontvangen middelen voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Via deze meicirculaire wordt hiervoor voor Druten € 16.590 toegekend in 2021. In navolging van eerdere besluitvorming stellen we voor om deze middelen te labelen en toe te voegen aan grootboeknummer begeleiding statushouders.

D4) Jeugd aan Zet

Voor de wintereditie van "Jeugd aan zet" is subsidie bij het Rijk aangevraagd en toegekend. De uitbetaling van € 10.000 vindt plaats via deze meicirculaire en de subsidies zijn reeds verstrekt. We labelen deze middelen ter dekking van de uitgaven op Overig jeugd- en jongeren werk.

D5) Versterking gemeentelijke antidiscrimatievoorziening en decentralisatie-uitkering aanpak discriminatie en bevorderen samenleven

Druten heeft op aanvraag een decentralisatie-uitkering ontvangen van € 23.610 met als doel het stimuleren van effectief maatschappelijk initiatief op lokaal niveau ter voorkoming van discriminatie en het bevorderen van het samenleven. Daarnaast ontvangen we structureel middelen ad € 7.613 voor versterking van gemeentelijke anti-discrimatievoorzieningen n.a.v. het rapport Ongekend onrecht van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag. We labelen dit bedrag voor 2021 gedeeltelijk op integrale veiligheid en gedeeltelijk op overige kunst voor de decentralisatie-uitkering.

D6) Middelen aanpak problematiek Jeugdzorg

Bij de voorjaarsnota heeft het kabinet voor 2021 € 613 miljoen beschikbaar gesteld voor acute problematiek in de jeugdzorg. Dit bedrag valt in een aantal delen uiteen. € 120 miljoen wordt via specifieke uitkeringen verdeeld en zullen aan een beperkt aantal gemeenten of jeugdzorgregio's worden uitgekeerd. De overige middelen worden via de algemene uitkering verdeeld over de gemeenten. Voor Druten betekent dit een bedrag van € 486.180. Hiervan is € 253.080 bestemd voor o.a. aanpak van de consultatiefunctie GGZ en het tegengaan van wachtlijsten bij lichtere jeugdhulpproblematiek. Daarnaast ontvangen we € 221.994 voor aanpak van de wachttijd bij specialistische jeugdzorg. Voor de POH jeugd GGZ ontvangen we € 11.106. Voorgesteld wordt om de incidentele

extra middelen in afwachting van nader (regionaal) beleid te labelen op individuele voorzieningen jeugd.

Verder is recent bekend gemaakt dat gemeenten voor 2022 € 1,314 miljard ontvangen van het kabinet voor verdere compensatie van de tekorten op de jeugdzorg. Voor extra budget voor de jaren na 2022 geldt het oordeel van de arbitragecommissie als zwaarwegende inbreng voor de kabinetsformatie. Voor de jaren na 2022 moeten afspraken gemaakt worden met het nieuwe kabinet. Omdat op dit moment de verdeling van de incidentele middelen voor 2022 nog niet bekend is, is dit nog niet financieel vertaald. Dit vindt waarschijnlijk plaats bij de komende septembercirculaire 2021.

D7) Wet Open Overheid

In januari 2021 heeft de Tweede Kamer de (Wijzigingswet) Wet open overheid (Woo) aangenomen. Het betreft een initiatiefwet die beoogt de gehele overheid transparanter en toegankelijker te maken. De huidige Wet openbaarheid van bestuur (Wob) wordt ingetrokken bij inwerkingtreding van de Woo. Vooruitlopend op de besluitvorming in de Eerste Kamer heeft het kabinet bij de kabinetsreactie op het rapport "Ongekend onrecht" financiële middelen vrijgemaakt. De structurele middelen zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen. Voorsnog labelen we de middelen op juridische zaken, in afwachting van overheveling van de middelen naar de WDW voor de projectuitvoering.

D8) Integratie uitkering Participatie (o.a. Wsw)

De verdeling van de IU participatie middelen vanaf 2021 is geactualiseerd door toekenning van loon- en prijscompensatie. Daarnaast is de verdeling geactualiseerd op basis van de gerealiseerde omvang van de sociale werkplaatspopulatie. Voor Druten betekent dit dat de rijksbijdrage in alle jaren hoger wordt. De rijksbijdrage betalen we door aan de MGR. We labelen deze bedragen op grootboeknummers werkvoorziening en reïntegratie.

D9) Rijksvaccinatieprogramma meningokokken

Met ingang van 1 januari 2021 wordt de uitvoering van de vaccinatie tegen meningokokken overgedragen aan de gemeenten. De daarmee gemoeide middelen worden toegevoegd aan de reeds eerder overgehevelde middelen voor de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma. We betalen deze middelen door aan de GGD en labelen het toegekende structurele bedrag ad € 4.814 op Jeugdgezondheidszorg.

D10) Prenataal huisbezoek door jeugdgezondheidszorg

Vanaf 2022 zijn middelen aan de algemene uitkering toegevoegd voor de uitvoering van het wetsvoorstel "prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg". Met dit wetsvoorstel krijgen gemeenten de taak een prenataal huisbezoek aan te bieden aan zwangere vrouwen en/of hun gezinnen. De gemeente draagt de uitvoering van deze taak over aan de GGD, derhalve labelen we het structureel beschikbaar gesteld bedrag van € 5.547 vanaf 2022 op Jeugdgezondheidszorg.

D11) Aanpassing prijsindex

Via de meicirculaire 2021 is de prijsindex aangepast t.o.v. de septembercirculaire 2020. De verhoging van de index is meegenomen in de berekening van de algemene uitkering (opbrengstenkant). Het effect van de verhoogde index aan de kostenkant verwerken we via de concept begroting 2022-2025 en daarom labelen we deze bedragen hiervoor.

Overige aandachtspunten meicirculaire 2021

Aankondiging 5^e Compensatiepakket corona

Via deze meicirculaire wordt een vooraankondiging gedaan op het vijfde compensatiepakket corona. Vertaling van dit pakket vindt plaats via de september- en/of decembercirculaire 2021. Er komt compensatie voor Lokale cultuur en buurt- en clubhuizen (€ 60 miljoen), regionale en lokale cultuur (€ 51 miljoen), Meerkosten WMO en jeugdwet (€ 141 miljoen).

Nader advies herijking wordt binnenkort verwacht

Naar verwachting zal het aangepaste verdeelvoorstel in juni 2021 gereed zijn en samen met de geactualiseerde voorlopige uitkomsten per gemeente, gepubliceerd worden. Het gaat naast een aangepast verdeelvoorstel, op basis van onderzoeksjaar 2017, om actualisatie van de uitkomsten naar 2019. Ook de VNG zal vervolgens om advies worden gevraagd. Besluitvorming over definitieve invoering van de nieuwe verdeling, voorzien per 1 januari 2023, is aan het nieuwe kabinet.

Bijlage: meicirculaire 2021